

Liber

esse altilis. Quid deinde caput translatū p omnes leges ambulauit. Inuentūq; diuerticulū ē in fraude eae gallinaceos quoq; pascendi lacte addito cibis. Multo ita gratiōres approbanf. Fœminæ quidē nō oēs ad saginā eligunt: nec nisi in ceruice pingui cute. Postea culinārē artes ut clunes specterū: ut diuidant i tergora: ut a pede uno dilatatae repositoria occupēt. Dedere & parthi cocis suos mores. Nec tū in hoc māgonio quicq; totū placet: hic clune: alibi pectorē tantū laudatis. Auiaria primus iſtituit inclusis oīum generum auibus. M. Lælius Strabo brundusii equæstris ordinis. ex eo cœpimus carcere aialia cohēcere quibus natura cœlum assignauerat. De Aesopi patina. Cap. li.

Omni Axime tamen inſignis ē in hac memoria Clodii Aesopi tragicī histrionis patina sextentis ſeſtertiis taxata in qua posuit aues cantu aliquo aut humano ſermōe uocales nūmis ſex ſingulas comeptas nulla alia inductus ſuauitate niſi ut in iis imitationē hoīis māderet: ne quæftus quidē ſuos reueritus illos opimos & uoce meritos: dignus proſuſ filio a quo diximus deuoratas margaritas. Non sit tamen (ut uerum fatear) facile inter duos iudicium turpitudinis: niſi qđ minus eſt: ſummas rerum naturæ opes q̄ hominum linguaſ cenaffe.

De generatione auium: & præter aues quæ quadrupedes oua pariant. Cap. liii.

Cenchrī ſola ex.

Generatio auiū ſimplex uideſt eſſe. cū & ipſa ſua habeat miracula: quoniā & q̄drupedes oua gignunt: chaſmælōtes: lacertæ: & q̄ diximus inter ſerpentes. Pennatoꝝ at iſecunda ſunt quæ aduncos habēt ungues generi. Nulla ex iis ſupra quaterna edit oua. Tribuit hoc auiū generi natura: ut fœcūdiores eſſent fugaces eaꝝ q̄ fortes. Plurima pariū ſtrutio camelī galinæ: perdiſces: ſali. Coitus auibus duob⁹ modis. Fœmina humi conſidēte ut in gallinis: aut ſtāre ut in gruibus. Ouog; alia ſunt candida ut colubis: pdicibus. Alia pallida ut aquaticis. Alia pūctis diſtincta ut meleagris: alia rubri coloris ut phasianis: cœchridi. Intus at oē ouū uolucrū bicolor. Aquaticis lutei plus q̄ albi. Idq; ipſum magis lūidum q̄ cæteris. Piscium unus color: in quo nil candidi. auium oua ex calore fragilia. Serpentium ex frigore lenta. píſcium ex liquore mollia. aquatilium rotunda. Reliqua fere ſtaſtigio cacumina. Exeunt a rotundiffima ſui parte. dum pariuntur molli putamine: ſed protinus dureſcente: quibuscumq; emergunt portionibus: Quæ oblonga ſint oua gratioris ſaporis putat. Oratus Flaccus. Fœminam edunt quæ rotūdiora gignuntur reliqua marem. Umbilicus ouis a cacumine in eſt ceuigutta eminēs in putamine. De tépore & generatione icubatus auiū & coitu. Cap. liii.

Sb Vædam omni tépore coeunt ut gallinæ: & pariunt: præterq; duobus mensibus hyemis brumalibus. Ex iis iuuencæ plura q̄ ueteres: ſed minora. Et in eodem fœtu prima & nouissima. Est autē tanta foecunditas ut aliquæ & ſexagenā pariant: aliquæ quottidie: aliquæ bis die: in tantum ut effecṭæ moriantur. Hadrianis laus maxima. Columbae decies anno pariunt: quædā & undecies. In ægypto etiā brumali mense. Hirundines & merulæ & palubi & turtures bis anno pariunt. Cæteræ aues fere ſemel. turdi i cacuminibus arboꝝ luto niſificatēs pene cōtextim i ſeſſu generant. A coitu. x. diebus oua matureſcut in utero. Vexaræ autem gallinæ & columbae penna euulſa aliae ſimili iniuria diuitius. Omnihis ouis medio uitelli parua inefl uelut ſatiguinea gutta quod eſſe cor auium existimant. Primum in omni corpore id gigni opinantes. In ouo certa eſt gutta ea fallit: palpitatq;. Ipſum animal ex albo liquore oui corporatur. Cibus eius in luteo eſt. Omnibus intus caput maius toto corpore. Oculi compreſſi capite maiores. Increſſente pullo candor in medium uertitur. Luteum circumfundit uicesimo die: ſi moueatur ouum. ſam uiuentis intra putamen uox auditur. Ab eodem tempore plumescit ita poſitus: ut caput ſupra dexterum pedem habeat: dexteram uero alam ſu pra cadat. Vitelus paulatim deficit aues omnes in pedes naſcantur cōtra quam reliqua animalia. Quædam gallinæ omnia gemina oua pariunt: & geminos interdum excludunt: ut Cor. Celsus auctor eſt: alterum maiore: alioquin negant omnino geminos excludi. Plus uicenaquina incubanda ſubiici uetat. Patere a bruma incipiunt. Optima fœtura ante uernum æquinoctiū. Poſt ſolſtitium nata non implēt magnitudinem iuſtam: tantoq; minus quanto ſerius peruenere.

De uitis & remedis incubantium.

Cap. liiii.

Ova incubari infra. x. dies edita utiliſſimū. Vetera at recentiora iſecunda. Subiici impai numero debent. Quarto die poſtq; cœpere incubari ſi contra lumē cacumine ouoꝝ apprehenſo una manu purus & unius modi perluceat color: ſterilia existimant eſſe: proq; eis alia ſubſtituenda. Et in aqua ē experimentū: inane fluit. Itaq; ſidentia hoc eſt plena ſubiici uolunt. Concuti uero expimento uetant: quoniā nō gignat, confuſis uitalibus uenis. Incubationi datur initiu post nouā lunā: q̄a prius inchoata non proueniāt. Celerius excludunt calidis diebus. Ideo aestate unde uicesimo educūt ſœtum hyeme uicesimoq; nō. Si cubatu tonuerit oua pereūt: & accipitris audita uoce uitiant. Remediū contra tonitrum: clarus ferreus ſub ſtramine ouoꝝ poſitus aut terra ex aratro. Quædā at& citra incubitū ſpōte natura gignit: ut in ægypti ſigmentis eſt ſcriptū. De quædā uinipoto ze reperif ſyracusis tādia potare ſolitū: donec ab eo cooperta in terra ſœtum ederent oua. Quin & ab homine perſciuntur.

De auguriis ouorum.

Cap. ly.